

Thai Extension for *Linux*

Pattara Kiatischevi

Research Assistant

Network Technology Laboratory (NTL)

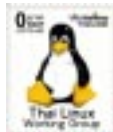
National Electronics and Computer Technology Center (NECTEC)

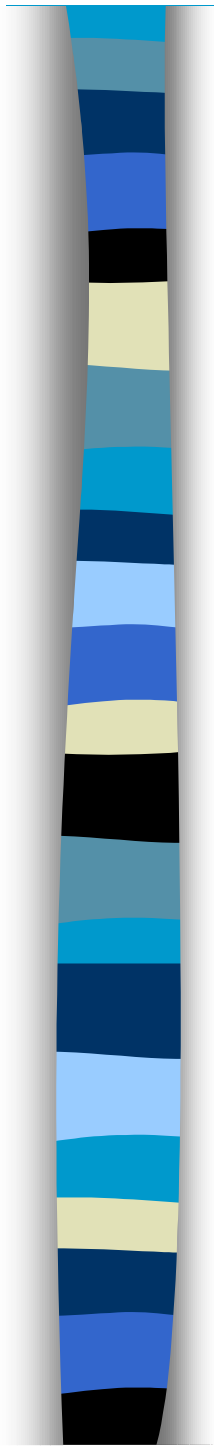
<http://www.nectec.or.th/users/pattara/>

การใช้งาน Linux ในปัจจุบัน

■ Server:

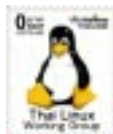
- Applications: Web (HTTP, HTTP/SSL, Embedded scripting Language), FTP, Mail (SMTP, IMAP, POP), File Server (SMB), Proxy Cache, DNS, Radius, Mailing List, DHCP, Database, Workgroup (Lotus Domino จะมีเวอร์ชันบน Linux เร็วๆ นี้!).
- RAID, Clustering solutions for high availability.
- Much better security improvement.
- Network Management

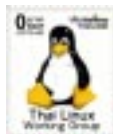
■ Desktop: คำถามยอดฮิต

- ผมยังต้อง Key คำสั่ง Unix ยากๆ อีกหรือไม่?
- แล้วใช้ภาษาไทยได้บ้างหรือยัง?
- มี Office Suite บน Linux หรือยัง?
- ขณะนี้การพัฒนาไปถึงไหนกันแล้ว?

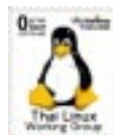
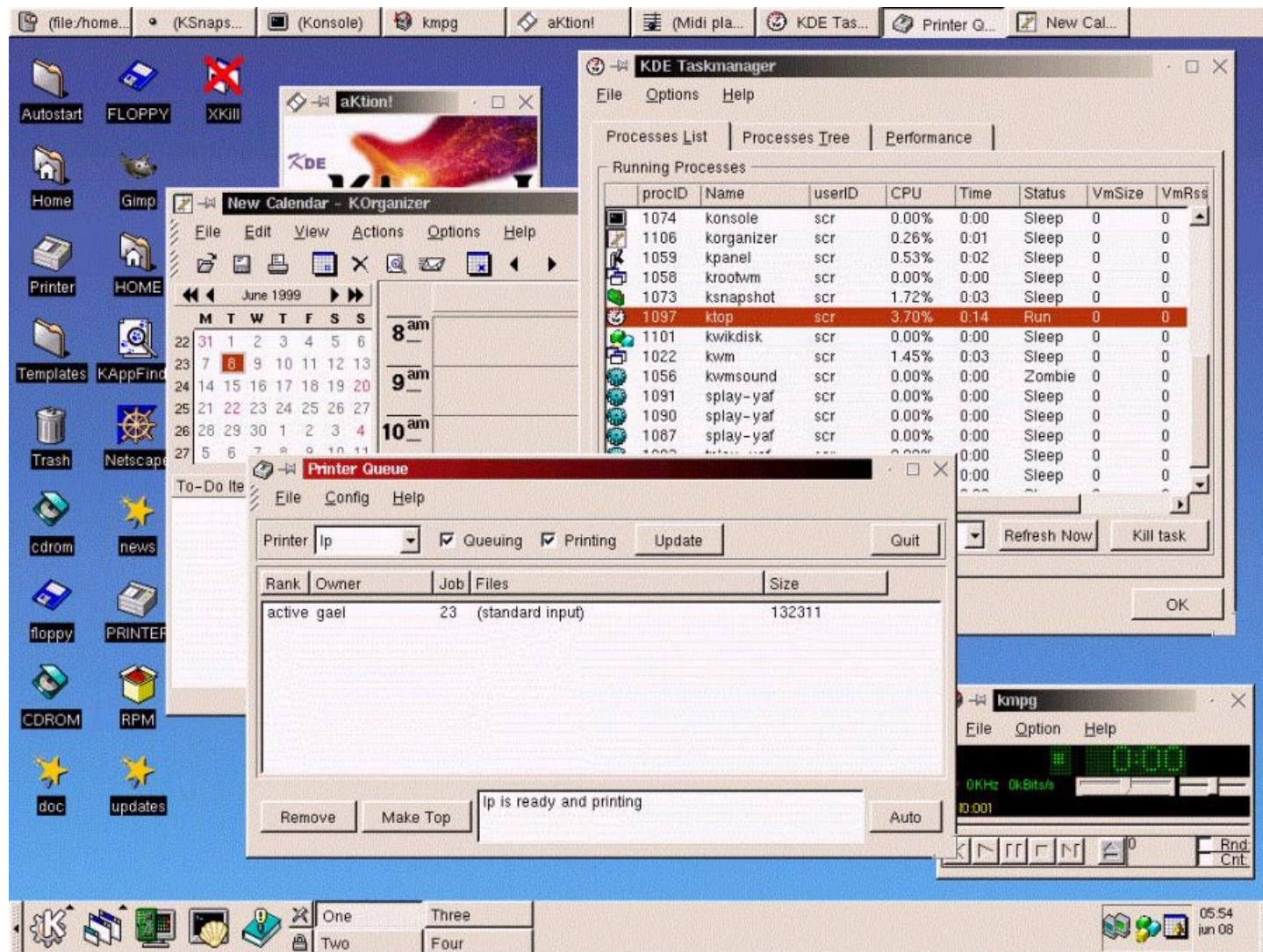

Linux Distribution

- Slackware and NECTEC Linux-SIS: *Server solution*
- Red Hat and derivatives
 - Key Technology: *RPM, Red Hat package management*
 - Caldera: *GUI Installation Tools*
 - Mandrake: *Red Hat + KDE + fine tunings*
- การติดตั้งและใช้งาน Linux ไม่นับว่าเป็นเรื่องยากอีกต่อไป
 - มีเมนูประกอบการติดตั้งตลอด
 - เมื่อติดตั้งเสร็จแล้ว ใช้งาน X-Windows ได้ทันที แทบไม่ต้องใช้ Unix command

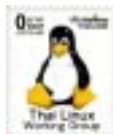
Linux Mandrake 6.0

Thai Extension for Linux

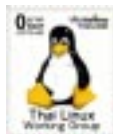
เกี่ยวกับภาษาไทยล่ะ?

- Thai fonts มีทั้งฟอนต์แสดงผลบนหน้าจอ และฟอนต์สำหรับการพิมพ์ แต่จำนวนยังไม่มาก
 - DB Thaitext พัฒนาโดย Deer Book
 - ฟอนต์จำนวนหนึ่ง พัฒนาโดยนักเรียนไทยในญี่ปุ่น
 - NECTEC ฟอนต์แห่งชาติ กำลังจัดทำ (ฟช1, ฟช2 และ ฟช3)
 - <http://zzzthai.fedu.uec.ac.jp/fonts.html>
- Linux สนับสนุน True-type Font

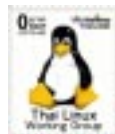
Input ภาษาไทย

- X Windows สนับสนุนการป้อนข้อมูลภาษาไทย สามารถใช้งานได้
ในระดับหนึ่งแล้ว
 - Xmodmap
 - XKB
- ระบบตรวจสอบความผิดพลาด เช่น ป้อน วรรณยุกต์ก่อนพยัญชนะ
ยังไม่มี แต่ละ Application ต้อง Check กันเอง เช่น Emacs

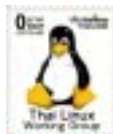
การพิมพ์ออกทางเครื่องพิมพ์ (Printer)

- ใช้ภาษา Postscript
- Ghostscript
- Postscript font มีที่ใช้หลักๆ คือ DB Thaitext, ฟช3
- ส่วนใหญ่ Application ต่างๆ ยังมีความสามารถในการพิมพ์ยังไม่ดีนัก เช่น Netscape
- การพิมพ์ภาษาไทย: Thai to PS (คุณวุฒิชัย), ต้องแก้ Postscript file, เพิ่มฟอนต์ไทยใน Ghostscript ให้รู้จักภาษาไทย
- สรุปว่ายังทำได้ไม่ดีนัก

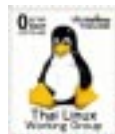
การตัดคำ

- SWATH, <http://www.links.nectec.or.th/>
- LibinThai, <http://developer.thai.net/libin thai/>
- Cttex, <http://thaigate.nacsis.ac.jp/ftp/thaisoft/new/cttex/>

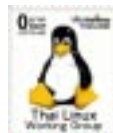
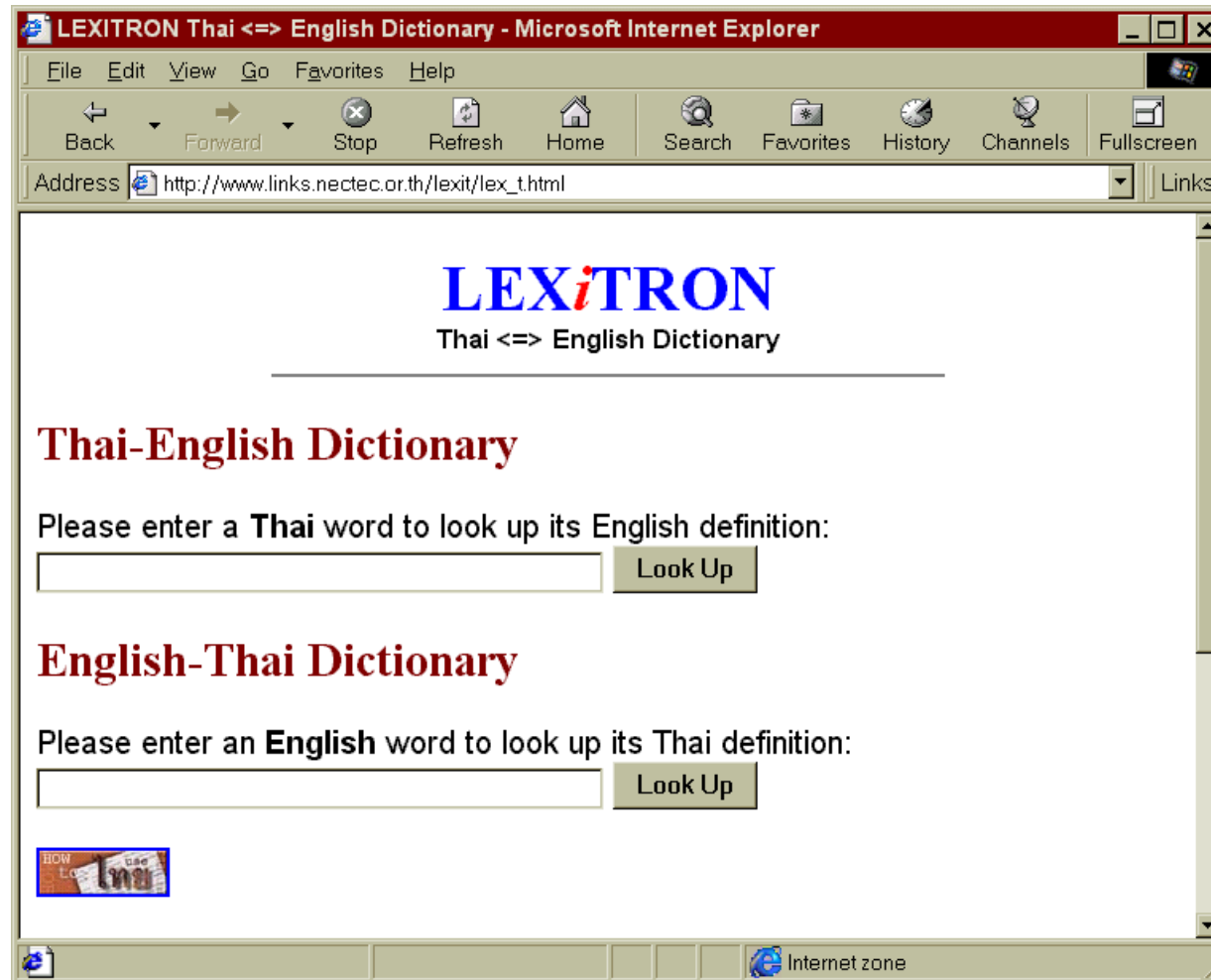
พจนานุกรม

- Lexitron for Linux! พัฒนาโดย NECTEC,
http://www.links.nectec.or.th/lexit/lex_t.html

Thai Extension for Linux

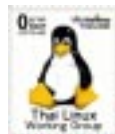
LEXiTRON Web Page

Thai Extension for Linux

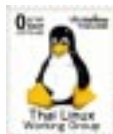
Applications ที่สนับสนุนการใช้งานภาษาไทย

- Thai X Terminal: แก้ไขจาก Xi-term ให้ใช้ภาษาไทยได้ โดยคุณ วุฒิชัย อัมพรอร่ามเวทย์
- Netscape แสดงผลภาษาไทยได้, TIS-620 จะถูกบรรจุลงไปใน Mozilla
- Emacs, Xemacs ใช้งานภาษาไทยค่อนข้างสมบูรณ์
- LaTeX: Desktop Publishing ที่ดีที่สุดขณะนี้
- WindowMaker, ICQ และอื่นๆ อีกพอสมควร

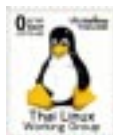
Thai Infrastructure in Unix/Linux

- Thai Locale: `th_TH`
- *Thai X Locale: ?*
- *Graphics Toolkit: Qt, Gtk+*
- *Desktop Environment: KDE, GNOME*

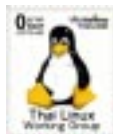
Thai Extension for Linux

- แรกเริ่มพัฒนาโดยคุณพูลลาภ วีระชนาบุตร
(<http://zzzthai.fedu.uec.ac.jp/linux/te.html>) มี Installation script
ใช้งานได้ดี ประกอบด้วย Font (ทั้ง console และ X), Keymap (ทั้ง
console และ X), locale data สำหรับ X application
- ใช้งานได้ทั้ง RedHat, Slackware และอื่นๆ

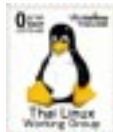
Thai Extension สำหรับ RedHat6/Mandrake6

- รวบรวมและพัฒนาโดย Thai Linux Working Group
(<http://linux.thai.net>)
- RedHat 6 มีการพัฒนาให้ใช้งานได้ง่ายขึ้นมาก เหมาะสำหรับงาน Desktop และ user ทั่วไป
- รวบรวมซอฟต์แวร์เกี่ยวกับ Linux ภาษาไทย มาเป็น RPM
- ดาวน์โหลดได้ที่
<ftp://ftp.nectec.or.th/pub/thailinux/software/RH6-Extension/>

การติดตั้ง Thai Extension สำหรับ RedHat 6/Mandrake 6

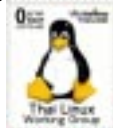
■ rpm -i *.rpm

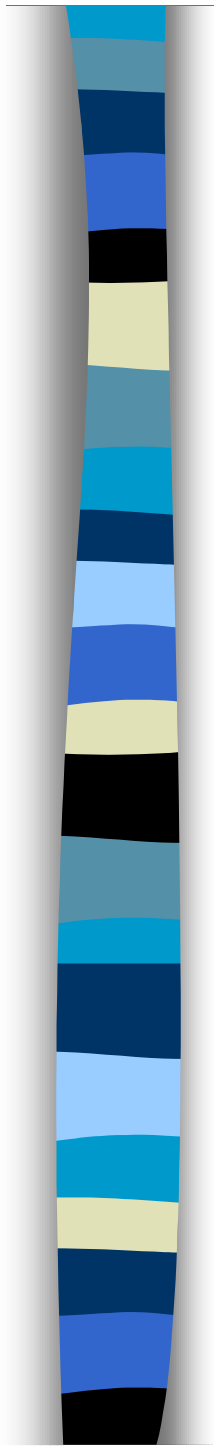

Thai Extension for Linux

Mandrake and Thai Extension - Linux (MaTEL)

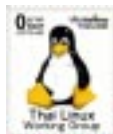
- Mandrake 6.0 = Red Hat 6.0 + recompile ทุก package ใหม่ ให้ทำงานได้เร็วขึ้น + KDE (ที่ customize แล้ว)
- Thai Extension
 - Thai fonts
 - th_TH locale
 - Thai Emacs, Thai Xemacs
 - Lexitron dictionary
 - SWATH, cttex โปรแกรมตัดคำ

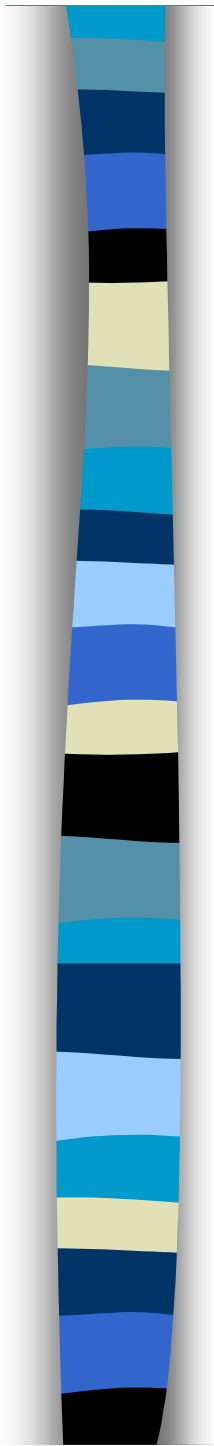

-
- LaTeX ภาษาไทย
 - Thai X Term
 - xfig, transfig ภาษาไทย
 - Nonlock (show keyboard status)

■ พร้อม KDE ภาคภาษาไทย (ขั้นทดลอง) และ WindowMaker desktop

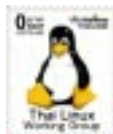
■ แก้ bug timezone, lynx และรวม update ต่างๆ จนถึงต้นเดือนกรกฎาคม

■ Koffice (ขั้นทดลอง)

- kpresenter โปรแกรม Presentation ใช้งานภาษาไทยได้ในระดับหนึ่ง (ต้องใช้กับ Postscript font จึงจะดี)
- kword
- killustrator
- kspread

MaTEL 6.0

- มีอยู่ใน CD-ROM ที่แจกในงาน Workshop นี้แล้ว
- ดาวน์โหลดได้ที่ <ftp://ftp.nectec.or.th/pub/MaTEL>
- คู่มือการใช้งาน และรายละเอียดเพิ่มเติม ดูได้ที่ <http://linux.thai.net/MaTEL>

